

Wonden door kanker

Bij kanker kunnen er wonden ontstaan. Een wond die ontstaat door een tumor of uitzaaiing noemen we een oncologisch ulcus. Een wond die ontstaat door de behandeling (chirurgie, chemotherapie, radiotherapie en/of hyperthermie) van kanker noemen we een oncologische wond. De uitleg op deze pagina gaat alleen over wond die ontstaat door een tumor of uitzaaiing (oncologisch ulcus).

Wat zijn oncologische wonden?

Gezonde huidcellen doen wat ze moeten doen, bijvoorbeeld je lichaam beschermen tegen stoten, zonlicht, water, warmte, kou en bacteriën. Je huid slijt aan de bovenkant af, en aan de onderkant komen er nieuwe cellen bij. Precies genoeg om je huid gezond en heel te houden.

Kankercellen gedragen zich anders. Ze doen niet wat ze moeten doen, en ze stoppen niet met groeien. Zo kan bijvoorbeeld een tumor in de borst doorgroeien in de huid. Maar er kunnen ook uitzaaiingen van bijvoorbeeld kanker in je hoofd en/of hals in je huid terechtkomen en daar verder groeien.

Wat merk ik van wonden door kanker?

Oncologisch ulcus kunnen allerlei klachten veroorzaken, zoals:

- zichtbare afwijkingen van de huid (bobbelig oppervlak, verkleuring)
- vochtophoping in de huid (oedeem)
- pijn
- jeuk
- bloedverlies
- wondvocht
- vieze geur
- niet goed kunnen bewegen (bijvoorbeeld een arm of been)
- schaamte
- liever bij mensen uit de buurt blijven
- eenzaamheid
- problemen met intimiteit en seksualiteit

Oorzaken van oncologisch ulcus

Oncologisch ulcus kunnen ontstaan door:

- kanker van de huid of de slijmvliezen
- uitzaaiingen van kanker ergens anders in het lichaam
- een tumor onder de huid of slijmvliezen die in de huid of slijmvliezen groeit

Oncologisch ulcus komen vooral voor bij de volgende soorten kanker:

- borstkanker
- tumor in het hoofd-halsgebied
- tumor van de vrouwelijke geslachtsorganen
- tumor van de endeldarm

Onderzoek

De arts zal je eerst vragen stellen over je voorgeschiedenis (hoe het vroeger met je ging) en je klachten. Daarna word je onderzocht. Zij kijkt wat voor wond(en) je hebt. Er zijn drie soorten:

1. rode wond: de wond is schoon
2. gele wond: de wond is bedekt met een geel laagje dat kan bestaan uit pus, dode cellen of een korstje
3. zwarte wond: de wond is bedekt met een laag dode cellen

Vaak is er een combinatie van verschillende soorten.

Wonden door kanker: wat kan eraan gedaan worden?

De kanker zelf is vaak al behandeld, bijvoorbeeld door een operatie, bestraling of chemotherapie. Bij wonden door kanker is verdere behandeling van de oorzaak vaak niet meer mogelijk. Dan zal de behandeling zich op de klachten richten:

- de wond schoonmaken met kraanwater of fysiologisch zout (water met 0,9% keukenzout)
- de wond afdekken*
- medicijnen (bijvoorbeeld antibiotica) om de geur tegen te gaan
- als de wond bloedt: gaas met medicijnen om de bloeding te stelpen
- als de wond erg bloedt: radiotherapie (alleen om het bloed te stelpen) of een behandeling die de bloedvaten afsluit (embolisatie)
- pijnbestrijding (paracetamol, opioïden)
- op de plek van de pijn: zalf met morfine
- geestelijke hulp, bijvoorbeeld door een psycholoog

Wat kan ik of mijn naaste doen?

Als je wonden hebt door kanker, kunnen jij en je naasten daar meestal niet veel aan doen, behalve de wonden goed verzorgen. Vertel duidelijk waar je last van hebt en wat je zelf belangrijk vindt om met de wondbehandeling te bereiken, zodat je zorgverleners en naasten je zo goed mogelijk kunnen helpen.

Wat zijn mijn wensen?

Het is belangrijk dat je met je (huis)arts, verzorgende en naasten praat over je lichamelijke klachten, maar ook over wat je denkt en voelt. Oncologische wonden hebben niet alleen invloed op je lichaam, maar ook op je geest en eventueel op de relatie met je partner. Als je veel piekert of je somber voelt, vertel dat dan ook, zodat je arts je eventueel kan doorverwijzen naar een psycholoog of een andere deskundige.